

LA TOMASA

SETMANARI CATALÀ
FESTIU IL·LUSTRAT Y LITERARI

10 CENTIMS lo número per tot arreu

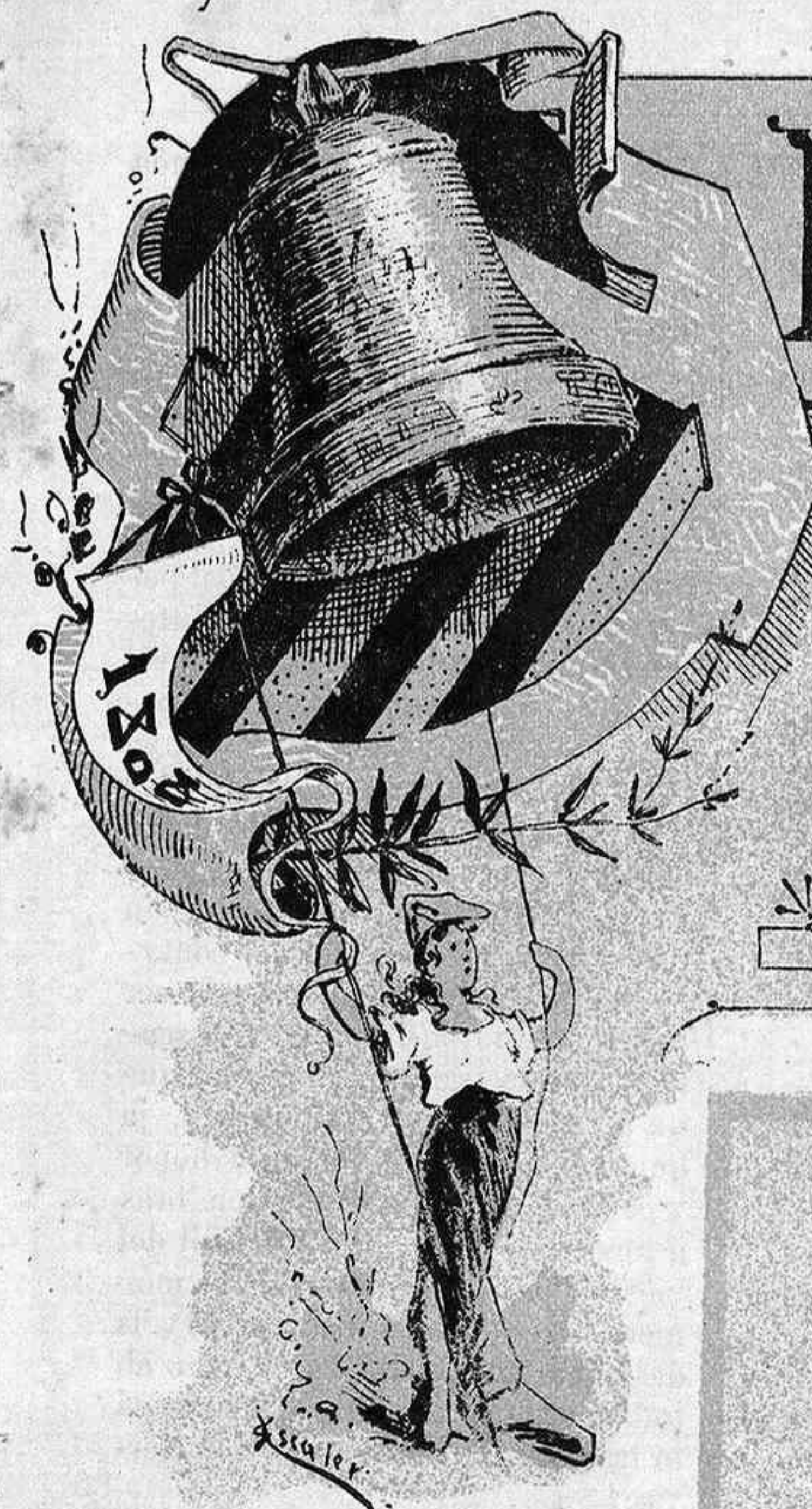
DIRECTORS:

LITERARI ARTÍSTICH
SIMON ALSINA Y CLOS RAMON ESCALER

Preu de subscripció 2 R^s al mes.

REDACCIO: Lleona 4 últim

Lit. J. Sevilla

D. RAFEL CALVO.

Nasqué Rafel Calvo en Sevilla '119 de Mars de 1844, fill del reputat actor D. Joseph qui pensá dedicarlo á la carrera del foro, feni comensar sos estudis en la Universitat de Barcelona, pero la fortuna adversa y sos desitjs lo feu cambiar de propòsit y vencent sa poca afició á la escena aconsellat per sos amichs se dedicá al teatro.

Durant algun temps desempenyá papers sense importancia, y figurant en la companyia del Teatro Espanyol quan lo seu pare donava algun benefici.

En *La Alqueria de Bretaña* alcansá son primer triouf y desseguida com á galan jove entrá en varias companyias fins que ab Arjona y la Lamadrid, passá á América, essent contractat á son retorn per la empresa del Teatro Espanyol,

Enamorat del teatro antich doná vida á las principals figuras creadas per Lope, Calderon, Moreto, Tirso y Alarcón y resucitá las obras que havian fet célebres á Garcia Gutierrez, Hartsembush, duch de Rivas y Zorrilla.

Mes ensá las obras d' Echegaray li han proporcionat nous lloers, alcansant una de sas mes grans ovacions en *Mar y Cielo* escrita en catalá per nostre eminent poeta Sr. Guimerá y tradubida al castellá per D. Enrich Gaspar espressament pera representarla en Calvo, essent la última obra per ell estrenada.

Calvo fou lo primer dels nostres actors que llegí poemas en la escena, donant vida al conjunt del cuadro per medi del vestuari y de la part decorativa.

No fa molt havia realisat altra de sas excursions artísticas á América essent Barcelona la primera ciutat ahont reanudá sas representacions á la tornada.

Era Rafel Calvo, un dels artistas mes cults y estudiosos que hi ha hagut en Espanya, al mateix temps que un complert caballer y un perfecte home de non.

Son recort durará sempre.

NONGI NONGI NONGGGI

—¿Que 'es aixó?

—LA TOMASA! Toca á festa.

—A festa? Deu ser la Vigilia de Corpus.

—Que diu, home! Si Corpus es á la primavera.

—Donchs deu haver arribat algun rey ó algun bisbe.

—Vaya, veig que no ho endevina. Jo 'ls ho explicaré. Escoltiu: fassin rotllo.

¡Gran éxit! ¡Gran succés! com diuen los francesos. ¡Gran victoria! S' han agotat lo primer y lo segon número de LA TOMASA. Hi ha hagut consell de redactors y administradors. En vista de la gran acullida que 'l públich ha dispensat al setmanari, entre singlot y singlot, de tan de gust ab que 's consignava semblant resultat, s' han presentat á la deliberació de la junta magna la mar de proposicions. Qui volia celebrarho ab un dinar á can Simon; altres deyan que s' illuminessin las fatxadadas de la Imprenta y Redacció. . . . Per últim se concretaren tot los parers y 's resolgué que en atenció á que ab l' augment de tirada se cubrián ab excés los gastos de LA TOMASA, en endavant lo preu del pe-

riódich. com no 's tracta d'exploatar al públich, fos de

!!!10 Céntims!!!

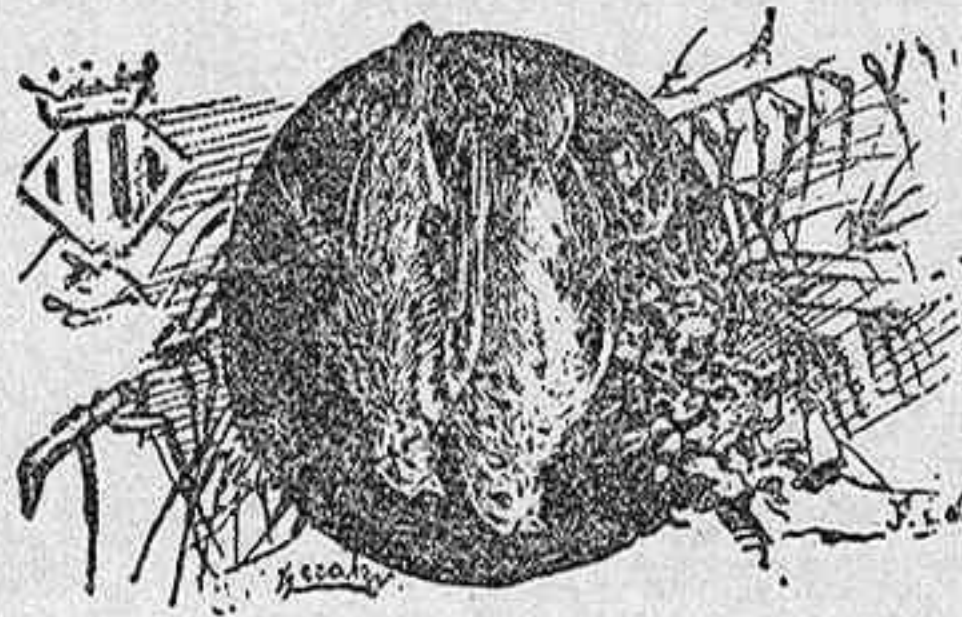
Ab aixó ja ho saben:

Desde 'l present número tres no mes val

10 Céntims

¡LA TOMASÀ!!

¡Nong! ¡Nong! ¡Nonggg!

UN CERTÁMEN.

À

SANT GERVASI

Ab motiu de haverse celebrat lo dia 8 lo certámen de Sant Gervasi, com si diguessim á l' arcoba de casa, nos ve á la memoria un recort d'anys endarrera que aném á presentar als nostres lectors com á proba de que tenim bona memoria.

Los periódichs de Barcelona havian anunciat l' hora de la festa y 'ls amichs y coneguts dels *factotums* á mes la sabian per las invitacions particulars rebudas.

Á la senyalada, uns sols, altres formant colla, com aquell que va á la torra, nos dirigirem cap al carrer de Sant Felip de Sant Gervasi com si diguessim lo de Fernando d' aquella barriada estiuhenca.

La festa debia tenir lloch no en cap Ateneo, ni Centro, ni Cassino, sino en l' estudi de noys del Ajuntamen, compostos los alts, de la sala destinada á las classes y 'ls baixos de las habitacions del mestre, y per cert que tot estava en caracter, tan per las composicions y poetas premiats com per lo casulá del acte.

Lo local que ostentava á la paret testera del fondo la imatge del St. Crist, y per las altres los cartells y cartelons del A B C, mapas y alguns cuadros d' Historia sagrada y arreconat en un ángul aquell aparato de las bolas de tots colors pera ensenyar la nombra, s' aná omplint de senyoras, senyoretas y jovenets y senyors d' enteniment, que s' asseyan als banchs destinats als alumnos, entelada en algun bossí la lluentor del frech de las calsas per la

taca negrosa de la tinta bessada fent alguna entremaliadura.

Sota 'l Sant Crist y damunt la tarima del mestre, la cadira de brassos d' aquest servia de sitial pera la reyna de la festa, tenint als costats tres ó quatre testos ab hortensias, enmatllevadas á algun vehí complascent que després se 'n deu haver alabat tota la vida. Lo que restava de la tarima fou ocupat per los senyors del Jurat y demés interessats, dirigits per lo fill del mestre que semblava un esquiol rodant per la sala. Aquest bon minyó exigí del guanyador de la flor natural, que fes reyna á la dama dels seus pensaments, que estava joyosa de tenir relacions ab un jove que ab tals influencias contava. Per cert que aixó anava á ser motiu de que la festa no transcorregés ab la tranquilat y pau que un acte com aquell se mereixia, ja que 'l distingit ab lo premi d'honor y cortesia no volia donar son bras á torsa respecte al desitj del fill del mestre, pero tot s' arreglá de moment, deixant las murmuracions y 'ls desfogaments pera després, pero ab tota confiansa sia dit, no traspasá lo trastorn las fronteras de San Gervasi.

Los demés premis foren entregats per la reyna de la festa segons prescriuhen los anals dels Jochs florals y es costum ferho en los pobles civilisats, y entre 'ls treballs llorejats fou molt aplaudit un del hereu del professor, creyém titulat *D. Jaume 'l Conquistador*, del qual recordém encara uns versos que diuen:

Las orellas del Rey Jaume

quan varen sentir aixó

se posaren totas dretas.

lo que valgué una ovació immensa al seu autor que s' estava tot cofoy aprop de la seva xicota ventantse ab la cua. . . ¡ay! ab lo vano.

Naturalment que la festa se feu ab tota la solemnitat de que sapigueren revestirla los indigenas de S. Gervasi, quins no havent atinat, sens dupte perque may se pensa en tot, en llogar una orquesta, banda ó murga, haurian deixat sense música aquell acte á no haverse aturat per fortuna devant mateix del lloch del Certámen, en lo moment d' anar á cercarne la reyna de la festa, una d' aqueixas orgas que portan una caixa plena de criaturas tirada per una dona farrenya com un segador.

Lo fill del mestre, cridá á la organista desde 'l balcó, que no 's mogué, que toqués quan li diguessin y parés al ferli senya; y aixis se feu,

resultant tot al cap d' avall com en la festa de Maig que 's celebra cad' any á Llotja, si be la que 'ns ocupa fou un trosset mes petita.

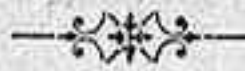
Pero d'importancia 'n tingé tanta ó mes que aquella, puig allí 's donaren á conèixer alguns dels que avuy nos envaním anomenantlos nostres primers poetes, y ho son efectivament encara que altres no han sapigut fer sortir sas obras del sagrat y patriarcal seno de la familia, conseguint no mes llors entre las cosinas y demás amigas respectivas.

Del mateix modo que haviam anat á la festa 'n sortirem, arribant á Barcelona á bonhora pera sopar, lo que ferem ab molt de gust, perque no hi ha res que obri tan l'apetit com los ayres de montanya, que conseguiren alleugerirnos d' aquell enfitament de poesia bucólica, amorosa y heroica, de la que l'endemá encara debian recullirne algunas partícules los noys d' estudi, potsé ignorants dels trasbals que havian tingut los banchs y las taulas de la classe.

C. A. S.

A LA MORT D' EN RAFAEL CALVO

Si lo plor mos ulls no amara,
no es menys greu lo meu dolor;
no rodola per ma cara,
pero 'm cau al mitj del cor.

Fil á fil li sento caure;
com plom fós va gotejant.
¡Los recorts que 'm vé á retráure
ab greu dol van despertant!

Y de nou devant ma vista
veig la escena, 'hont com un rey,
lo geni del gran artista
avassallava ab sa lley.

Enfront d' éll, adeleradas,
veig remoure 's com avans
las indómítas onadas
d' aquell mar de cors humans,
hont las passions, qu' hi niuhavan
en monstruosa confusió,
á sa véu s' endormiscavan
payvagantne sa maró.

De sa flamejant mirada,
de son vibrador accent
ne fluhia imponderada
una eléctrica corrent,

que las ánimas s' atreya
sotmesas com un anyell,
y, subjugantlas, las feya
sentir y pensar com ell.

Ja may més en sa volada
s' enlayrará nostre esprit...
¡¡un altre estrella apagada
quan ja tan fosca es la nit!!

De ta mort la nova trista
m' ha ferit y m' ha corprés.
¡Amich noble, insigne artista!
¡T' hem perdut per sempre més!

Si lo plor mos ulls no amara
no es menys greu lo meu dolor;
no rodola per ma cara,
pero 'm cau al mitj del cor.

MANUEL RIBOT y SERRA
Sabadell, Septembre de 1888.

LA MORT DE 'N CALVO

Assentada sobre un marbre,
de nit, y á l' ombra d' un arbre,
mira ab ulls sense claror
y al bras la afilada dalla,
vers al mon que crida y balla,
irada y freda la Mort.

S' agita y mou impaciente
fent sorollar sa ossamenta
que pinta á terra la llum
de la lluna esmortuida,
y ab veu seca la Mort crida
contra el mon que la consum:

«¿Qué es aixó? ¿Qué es lo que passa
allá, qual remor traspassa
la valla dels meus estats,
y ve á remoure febrosa
la quietut esgarrifosa
del regne dels enterrats?

¡Oh! sí, ho veig y ho crech mentida:
¿No son morts que prenen vida
y aclama la multitud?
Cercan potsé nova gloria
sortint dels fulls de la Historia,
fugint d' aqueixa quietut?

Don Alvaro, 'l Rey don Pere
cubreixen la seva ossera
ab sos trajos viroláts,
y passan nous personatjes
despertant de sos llinatjes
recorts un jorn olvidats!

¡Ah! no son ells: es la sombra
que anima un home á qui nombra
Espanya omplintlo de llors,
perque ab son geni sens mida
dona forma y dona vida
á tots mos ilustres morts!

Jo h' posaré prompte esmena,
espargint sobre la escena
la nit que no acabi may!...»
Y s' alsa, blandeix la dalla,
cau un mort, fa una gran rialla...
y 'l mon llenca un crit d' esglay!

S. ALSINA y CLOS.
13 Setembre 1888.

Lo Sr. Almirall
(D. Valentí) autor
de tots aquells es-
crits contra la Expo-
sició, patrocinats per
lo Centro Catalá, dis-
sapte á la tarde 's
passejava per lo Parch.

Y ja no ostrayém que plugués y ab
eix motiu la Exposició 'n surtís per-
judicada, pera justificar alló de, cada
ovella ab sa parella.

Senyoras Empresas dels tranvías,
no trobarian altre medi pera la com-
probació dels comptes que 'ls hi donan
los conductors, que 'l que avuy han
establert fent que á cada cotxe se pre-
sentí als passatjers un empleat á de-
manárloshi lo bitllet pera esquinsarne
la meytat? Per atents que sian aquets
empleats sempre es una molestia, per-
que un home no pot estar tranquil
pensant á quin punt del trajecte li
mutilarán lo cromo ab que avans feya
contenta á la canalleta.

Arrivinse á Paris y prenguin exem-
ple.

Segons hem llegit en los diaris,
aquets últims dias hi ha hagut elec-
cions, y en aquestas eleccions ha tin-
gut 42 vots lo Sr. Tort y Martorell.

Ara treguin lo següent càlcul:

Si dit senyor n' ha tingut 42, quántes
ne tindria lo gegant de la casa de la
ciutat?

Després d' escorcollar diferents dic-
cionaris trobém en lo de la Academia
que la paraula *verecundo* vol dir *ver-
gonzoso*, ab lo qual aquells dos versos
d' aquell sonet escrit per aquell ma-
drilenyo que va anar á Tarragona,
deuhen llegirse de la següent manera:

Erigió sobre tales fundamentos
su *vergonzoso* altar la fe cristiana
Si á Roma ho saben farán com á
Barcelona: excomunicarán al autor.

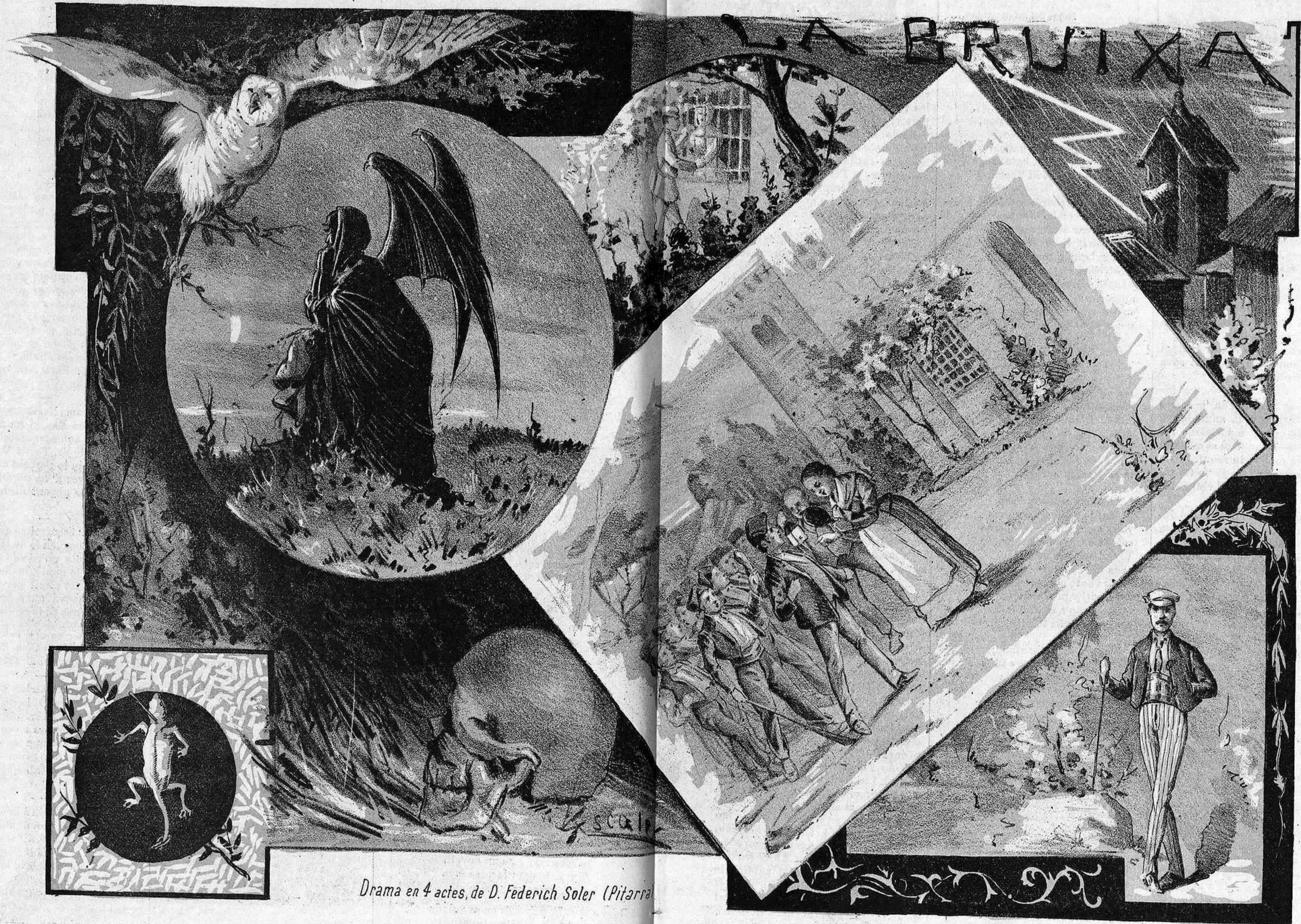
Dimars passat arribá á Barcelona
lo Sr. Pí y Margall, lo cap-padre dels
federalistas, que á créurel hauriam de
publicar LA TOMASA en castellá.

Per aixó ben vingut sia y las ayguas
de Barcelona li revifin lo refredat
amor á la llengua ab que comensá á
parlar.

Un senyor que viu á la plassa de Ca-
talunya y té costum d' anarsen á dor-
mir dejorn, l' altra nit se despertá es-
varat sentint allá á las dotze de la nit
un foch granejat com si hi hagués bu-
llanga.

—Qué es aixó? preguntá. Que se las
pogan los russos y 'ls francesos del pa-
norama de la batalla de Waterloo?

—No, li contestá la criada. Es al

Drama en 4 actes, de D. Federich Soler (Pitarra)

Circo Ecuestre que jugan á la guerra d' África.

—Dimontri! be podrian tirar sense fer soroll.

—
Un diari de la tarde del dilluns deya que apesar de la copiosa pluja del diumenge, lo mar se mantingué tranquil.

¡Quina sorpresa pera las generacions vinentas quan ho sápigam! ¡Y quina onveja tindrán als gacetillers d' avuy!

Recomaném que en lo primer certámen que se celebri, s' ofereixi un premi al que espliqui semblant fenómeno. Premi que podria consistir en un mónstruo ab ulleras.

—
Perque una carta sortida de Valls lo dia 4 de Setembre ha arribat á Barcelona lo 5 d' Agost hi ha qui 's queixa.

Si s' atrassan, perque van poch á doch; si s' adelantan, perque van depressa...

Lo que dirian los empleats de correus: á veure si d' una vegada cobrem tota la fama perduda... y 'ls ha sortit lo tret per la culata.

Ja ho saben: si volen tenir content al públich, cumploixen be ab la seva obligació... y prou.

—
S' han posat á la venda 'ls tomos dels Jochs florals, s' ha anunciat fa bastants dias que 's reparteixen als adjunts y molts d' aqueixos se queixan de que encara no 'ls han rebut.

No s' impacientin que ja 'ls tocará 'l torn quan al repartidor li vingui be.

—
Ha sigut nombrat individuo del Jurat de la Exposició l' Excm. Sr. Don Agusti Urgellés de Tovar.

¿Que 's pensan que dimitirá? Al revés; apesar de tot lo que del Certámen Universal ha dit en contra, no n' estaré poch de cofoy podent afegir un nou titul als molts ab que omplena la fatxada dels seus llibres.

Cada hu te la seva mania y las innocentas son perdonables perque no fan mal á ningú.

—
Lo que dihém mes amunt dels empleats de correus: ells se creyan que ab l' adelanto d' un mes d' aquella carta estariam satisfets; donch ho estém de sobras, y per aixó no 'ls dihém res avuy d' una carta que varem enviar á Moncada 'l dia 10 y va arribarhi 'l dia 13, perque, naturalment, com som al estiu, va anar á pendre la fresca á La Bisbal. Per lo demés, aquest retrás y falta de coneixement de la geografia dels Srs. empleats de correus, que tan be 's guanyan lo sou que 'ls hi doném, no 'ns causa altre perjudici que no poder insertar una poesia á la memoria de 'n Calvo d' un de nostres millors poetas y mes distingits autors dramátichs, per haver rebut tart la carta en que li demanavam.

Lo qual, sapigut, potsé encara fará riure als sabis empleats de correus.

LO CALENDARI DE PARET

Hojas del arbol caídas...
ESPRONCEDA

He comprat un calendari dels que 'n diuen de paret; lo contingut es distret, instructiu y necessari. Sant, dia, efecto llunari, quan surt lo sol, quan se pon, fets que casi oblidats son, recorts, festas, antiguallas, personatges, morts, batallas, y quant doná que di 'l mon.

Tot m' ho recorda y recull, tant sols tinch la obligació de arrancar sens compassió quan me llevo un petit full; mes, ay! que si ferho vull s' estremeix tota ma pell y sento á dins del cervell un gemoch, erit de dolor, com si arranqués lo meu cor sempre que arrenco un full d' ell.

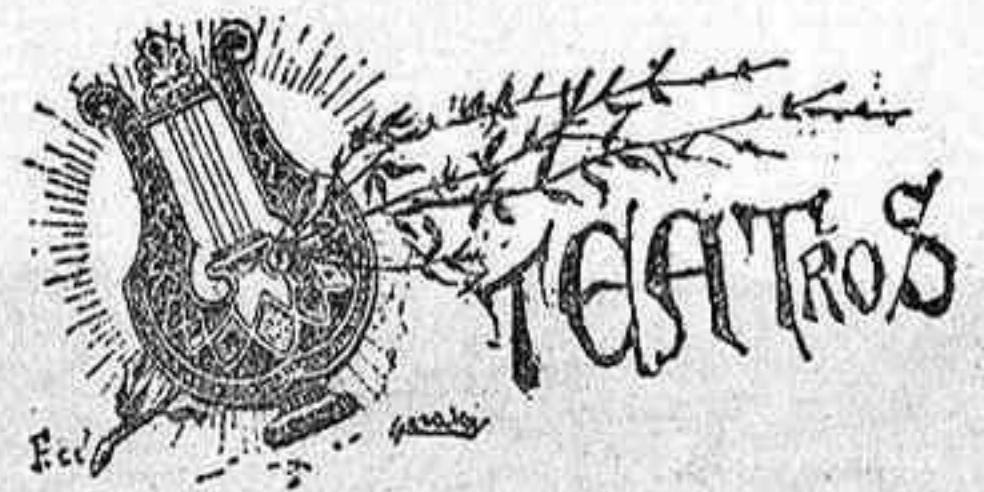
M' apar que forma prenent, lo calendari me crida:
Jo só ton sér, so ta vida,
ton alé, ton pensament:
cada full que 'm vas trayent,
cada xifra que en mi 's muda,
es una il-lusió perduda,
un dia de menos es
que no hi pot contar ja mes
ta existencia decaiguda.

Ab ansia esperas demá perdut per follas quimeras y eix demá que tant esperas sols Deu sap qué 't portará,
Vivint sols per desitjá,
cada dia es un desitj,
sense veure que entremitj del desitj y la esperansa la mort cap á tu s' atansa sens que sentis son trepitj.

Sossega ton boig afany;
no 'm despullis de mes fulls sense que plorin tos ulls á impulsos del desengany.
Puig tots ells forman un any y quan mes n' arrencarás menos de vida 'n tindrás y molt be podria ser que avans que arribi 'l derrer tingas la tomba per jás.

Aixó 'm sembla diu sa veu,
y al sentir-la, tremolós deixo lo full en repós;
arrancarlo me sab greu.
Y es, que en lo deliri meu tenint de viure interés, veig que son full fulla es de ma existencia estimada,
que un cop del arbre arrencada al arbre no hi torna més.

JOSEPH M.ª CODOLSA.

Avuy si que no 'ls entretindré gayre, perque poca cosa han ofert de nou los teatros: han anat tirant ab lo repertori vell.

En lo Tívoli, *Trovador*, *Rigoletto*, *Ugonots*, etc. Se preparan quan escrich aquestas ratllas á cantar la *Norma*, que diu que la Ferni s' hi lluhirá molt. La setmana entrant ja 'ls ne fará deu céntims, que suposo que ara 's deu dir aixís d' ensá que s' han abolit las pesas de dos.

Novedats avuy es lo centro dels forasters que volen distreure sense amohinarse gayre. Ab l' *Excelsior* hi ha la ventatja que tothom ho enten, perque tots aquells mohiments, evolutions, trajos y aparato, igual son en rus que 'n patuá: tot se fa ab signos, que per ara es l' únich llenguatge universal, perque no crech pas que una bofetada d' un espanyol sia un pató pera un francés.

Pera 'l diumenje passat estava anunciada una solemnitat artistica á la memoria de 'n Calvo en lo nou teatro de la Gran-via. Era la primera manifestació de vida de la nova empresa que l' ha pres al seu cárrech. Pero per la perentorietat, ab que sens dupte tenia d' organisarse, no pogué tenir lloch y 's deixá pera 'l próxim diumenge, que ja veurém que 'n sortirá. Diu que no mes durará una hora á fi de que 'l teatro quedi disponible pera la funció de la tarde, ab lo qual se proba que

una cosa es el amor
y otra cosa el interés...

Me sembla que la memoria del malhaurat actor, be mereixeria 'l sacrifici d' una nit de negoci. Pero no tothom pensa igual. En demés en aquest teatro ara cada nit hi ha una barreja d' espectacles que esparvera. Valenciá, castellá, comedia, sarsuela. Es alló dels metjes, quan á cada visita cambian las receptas es que no entenen la malaltia del paciént, ó que aquest no te cura.

Niña Pancha es lo succés del Espanyol. Las Sras. Ciotti y on Marchotti s' hi lluheixen que es un gust. Fins dilluns passat aquellas senyoras la esculliren pera son benefici y que la fan en castellá! com hi farán *Los Sobrinos del capitán Grant*, qual estreno s' ha anunciat pera dissapte. Ab *El Recluta* se presentá novament al públich lo simpátich tenor Sr. Bianchi, després de la malaltia que l' ha tingut allunyat de la escena bastants dias. Lo felicitem per la millora.

Sabém que en lo teatro Lírich hi ha tocat lo violí una nena que 'ls que l'

han sentida la comparan á Paganini. Francament no hi hem anat per moltes causes. La primera perque es molt lluny, la segona perque hi havia molt fang y la tercera... potser la tercera nos hauria fet prescindir de las altras duas, de no haver existit.

Desde avuy se 'm dobla la feyna. A mes del teatro Catalá inauguran la temporada d' hivern, lo Principal ab la companyia de la Sra. Tubau y lo Liceo ab una que solsament posará en escena *La redoma encantada*. Per lo tant hauré de fer com Deu, que es per tot.

BERNAT PESCAIRE.

FOLLIA

Sens l'esperansa que brilla
Dintre 'l mon enganyador,
¡Sense ilusions ni esperansa
Qué sería d' aquest mon!

Sens lo sol que las colora,
Sens l' ambient refrescador,
Sense l' agua que es sa vida,
¡Qué sería de las flors!

Sens la llum de tas miradas,
Sens de ton amor lo goig,
Sens ta vida, que es la meva,
¡Qué sería de mon cor!

R. S. y B.

Hem rebut molt ben impresa la narració *En Parhet de casa en Jordi*, escrita per nostre amich en Santiago Boy y Verdalet, á qui valgué una ploma de plata en lo certámen celebrat en lo Vendrell, lo dia 17 de Juliol de 1887.

Li agraphím la deferencia y com la distinció de que fou objecta nos relleva de tot lo que podriam dir en son elogi, sols nos permeterém recomanarli que no s' adormi sobre 'ls llorers.

Ab la inauguració de la temporada d' hivern del Teatro Catalá, coincideix l' estreno d' una pessa del senyor Ferrer y Codina titulada *Pare y padrí*.

Pero ara no 's confonguin: es estreno en aquell teatro, puig la obra ja s' ha fet en altre.

Al pa, pa, y al ví, ví.

Algú ja ha vist los cartells, en francés y en castellá, de las próximas festas de la Mercé. Hi ha, segons diu, espectacles pera tots los gustos y pera tots los gastos.

Un dels mes distrets será la professó que hi anirán los bisbes, ab mitra y tot, com en lo coro del primer acte de *L' Africana*.

Quan lo cartell hagi sortit ja 'n parlarém; encara que sia la setmana dels tres dijous.

DOS PARTIDARIS DE LA EXPOSICIÓ

—Suposo que ja haurá vist la Exposició, senyor Pere.

—No ho cregui, puig no hi he anat encare, des qu' está oberta.

—Y donças ¿perqué no hi vá? miri qu' es digne de veure's

—Jo li diré; 'm falta temps puig me trobo ab molta feyna; ¿y vosté que ja hi ha anat?

—Jo tampoch.

—Y donchs ¿que espera?

—Cuasi 'm trobo ab lo mateix, sols que cambia un xich d' especia; á vosté li falta temps y per' xó no la va á veure, pero, jo si no hi vaig es perque 'm falta... la pesseta.

J. STARAMSA.

—Tots los empresaris de diversions públicas se contrapuntan pera véurer qui d' ells podrá rebaixar mes la entrada.

—¿Aixó fan?.. ¡si que son ximples!..

—¡Ximples!.. ¿per qué?..

—Perque si tant la rebaixan, haurém de passar de quatre grapas, y es un inconvenient gran.

Un senyoret vá entrar á l' iglesia y preguntá á un home qu' estava agenollat:

—¿Sabria dirme si ja han alsat á Déu?

—¡No hi vist pas que caigués! respongué l' home ab estranyesa.

—¿D' ahónt vens, Pau?

—Vinch de la plassa'

—¿Qué tal lo paper, ha fet gayre baixa?

—¿Si ha fet baixa diu?.. ¡ja ho crech, home! miri: per cinch céntims n' he comprat dos cuadernillos á la Rambla.

ABELARDO COMA

CANTARS

Las noyas han d' esser com las ocas del llach del Parch, que de tots prenen las mollas sense deixarse agafar.

«Qui no 'sab lo que es amor no sab que es volar sens alas»... Paraulas d' un capellá que ho dou sapiguer be massa.

Ja no puch dir que 'l teu sí es com l' obra de la Seu, perque pot sortí un Girona que tot ho acabi ab diners.

Diu per tot arreu la Paula,
que del Sant Crist es devota
y com ell se sacrifica
també per l' amor dels homes.

—¿Sab ahont viu mossen Ricardo?

—Crech que va á dormí á dispesa

—¿Que no está ab la majordona?

—Oh! ab la majordona hi menja.

Un dia una majordona
va preguntá á un sagristá
perqué dalt del campaná
hi passava tanta estona

Y éll vermell com una brasa
li contestá sense empaig:

—Ja veurá, si acás hi vaig
es per tocar la *Tomasa*.

J. STARAMSA

CORRESPONDENCIA.

Ego sum. Alguna cosa s' aprofitará.—Ll. S. Tot es flux y poch interessant.—D.ª Dinamita. Va vé 'l *paralelogramo* y la *figura*.—J. Staramsa. Escullirem lo millor y s' anirá publicant.—Pepet d' Esplugas. Li dihem lo mateix que al seu colega anterior.—Serafi Guitarra. Queda complert son encárrech d' administració. De lo demés se insertará alguna cosa.—R. F. Vosté promet pero per ara continuhi cessant.—R. S. B. Las cuartetes molt bonicas.—Pallús. Los seus versos uns tiran per virondom y altres per virondera.—Tarhuroff. Anirá la cantarella.—R. B. adopti un altre pseudonim, home! Cóm vol fer cosas passadoras ab semblant nom!—Amich de lluny. Gracias, moltes gracias. Ja veus com pensavam al *unisono*.—A. P. Lo complaurem en alguna cosa.—A un que no te nom. Puleixi una mica més los seus travalls y anirán bé.—Pepet del Carril. Molt nos complau la seva resolució. No obstant aquesta setmana ha fet tart.—F. T. Es poch interessant.—F. S. No som amichs dels finals suptats y d' aquell género. Anirá 'l geroglífich. Gracias per l' avis, ja ho farém present al que se li ha apropiat l' epigrama.—J. A. Hi ha comparacions que no son prou exactas, y á mes vosté s' olvida que á la innocencia se la vesteix de blanch, y ¿vol res mes hermós que la innocencia? Per lo demés está ben versificat.—D. Tranquil. Insertarem la endevinalla.—Antonet del Corral. Fou errada de la imprompta. Fugi dels finals de peu de banch. Ja estém enterats de lo que 'ns diu. Gracias. Separo un cuento.—Pep. Va bé, pero hi falta desenllás que interessi. Tinch lo treball á sa disposició per si vol seguir ma indicació.—R. Castellá. Per amor á Deu, no sia tan fecundo. Pensi que son molts los que envian travalls y hem de complaurels á tots.—Pastoret del Montsant. Llegiré 'l seu treball, y li contestaré la setmana entrant.

—Mira, noya; 'ls homens donan molts disgustos y tots serios.
 —Pero, mamá, vosté...
 —Filla, si ho dich, es porque 'm consta.

XARADAS

¡Que 's ximple 'l noy de l' Agnés!
 se trobava malament
 y en menos d' un santiament
 va volguerse vehure un tres
 de *hu-segona* de total,
 mes com no 'l lográ curar
 no poguentho evacuar
 está clar *dos féu* mol mal.

CONVERSA

—¿Donchs te xicota Fermí?
 —¿Que li sembla?

—Está mol bé,
 miris jo lo mes que vé
 me caso.

—¿Ah sí! y ab qui.
 —Ab un jove mol lluhit
 —M' en alegre mol Carmeta;
 ¿cóm se diu?

—Fa una estoneta
 que entre 'ls dos aquí ho hem dit.

ANTONET DEL CORRAL

ENDEVINALLA

A SOTA L'AM

Formar ab aquestas lletras certa
 cosa que ara se troba ab vostés.

R. CASTELLÁ

CREU DE PARAULAS

```

      . .
      . .
      . . . . .
      . . . . .
      . .
      . .
  
```

1.ª ratlla vertical y horisontal.
 Afirmació.—2.ª En las cartas.—3.^a
 Los sabatés ne tenen.—4.ª Nom de
 dona.—5.ª Beguda.—6.ª Nota mu-
 sical al revés.

D.ª DINAMITA

GEROGLIFICH.

■
 FERRO
 MARIA CARME
 LO LO

∴
 PAS
 ○ ○ ○

EUDALT SALA

Á LO INSERTAT EN LO NÚMERO ANTERIOR

XARADA 1.ª—*Barretina.*

Id. 2.ª—*Poma.*

ANAGRAMA.—*Tros, Sort. Rots.*

LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Panillo.*

QUADRAT DE PARAULAS.—*Poma*

Oral.

Mapa.

Alas.

GEROGLIFICH.—*L'home de cap buit per
 lo barret entre las donas.*

La Tomasa.

PERIÓDICH IL·LUSTRAT Y LITERARI

Suscripció. . . . 0'50 pessetas al me s

Número corrent. . . . 10 céntims.

Atrassat. . . . 20 id.

NOTA.—Tota reclamació po-
 drá dirigirse á la Imprempta y
 Administració de dit periódich,
 carrer de Basea, 21 bis, botiga.

Barcelona.—Imp. Daunis, Miró y Comp.^a